

IV Konventionens indhold

A. Oversigt over Konventionens bestemmelser

Kapitel I (art. 1-41) indeholder konventionens materielle bestemmelser. Kapitel II (art. 42-45) angiver reglerne om den internationale kontrol med konventionens efterlevelse (implementeringen). Kapitel III (art. 46-54) indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om ratifikation, ikrafttræden m.v.

B. Gennemgang af konventionens enkelte bestemmelser og deres forhold til dansk ret

I præambelen fremhæves medlemsstaternes forpligtelser i henhold til FN-Pagten til at fremme respekten for de grundlæggende menneskerettigheder. Endvidere erindres om, at det i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder og i de internationale menneskerettighedskonventioner er blevet fastslået, at enhver er berettiget til alle de deri nævnte rettigheder uden forskelsbehandling, samt at børn har behov for særlig omsorg og bistand.

Kapitel I

Artikel 1 definerer børn som alle mennesker under 18 år, medmindre den nationale lovgivning bestemmer, at myndighedsalderen nås tidligere.

Artikel 2 indeholder en forpligtelse for deltagerstaterne til på deres territorium at respektere og sikre, at børn uanset køn, race og sprog m.v. nyder godt af de rettigheder, som er fastslået i konventionen. Deltagerstaterne pålægges desuden pligt til at tage de nødvendige skridt til at sikre, at børn beskyttes mod alle former for diskrimination på grund af forældrenes eller andre familiemedlemmers baggrund, status m.v.

Konventionen fastslår i *artikel 3*, at barnets tarv skal være et overordnet princip i alle spørgsmål, som vedrører barnet.

Artikel 4 pålægger deltagerstaterne at tage alle nødvendige skridt med henblik på at gennemføre de rettigheder, som konventionen anerkender. For så vidt angår økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder skal dette efter behov ske i internationalt samarbejde.

Artikel 5 pålægger deltagerstaterne at respektere de rettigheder, som forældrene, efter omstændighederne familien i bredere forstand og samfundet, har til at vejlede barnet i overensstemmelse med de i konventionen anerkendte rettigheder.

Barnets ret til at leve og vokse op fastslås i *artikel 6*.

Det har været overvejet, hvorvidt denne bestemmelse er i overensstemmelse med den danske lovgivning om svangerskabsafbrydelse.

Det fremgår af forarbejderne til konventionen, at spørgsmålet om legal svangerskabsafbrydelse har været drøftet navnlig i relation til *præambelens pkt. 9*. Dette punkt henviser til Erklæringen om Barnets Rettigheder af 20. november 1959, hvorefter 'barnet som følge af sin fysiske eller åndelige umodenhed har behov for særlig beskyttelse og omsorg, herunder passende juridisk beskyttelse, både før og efter fødslen.'

Adskillige delegationer, herunder den danske, talte under arbejdet med konventionen mod denne formulering ud fra den opfattelse, at konventionen kun skal behandle barnets rettigheder efter fødslen. Andre delegationer mente, at konventionen skulle beskytte barnet fra undfangelsen. Som kompromis blev den ovennævnte tekst indsat, således at formanden for arbejdsgruppen på dennes vegne afgav erklæring om, at formålet med formuleringen i præambelen ikke var at præjudicere staternes fortolkning af artikel 1 (nu artikel 1 og artikel 6) eller andre bestemmelser i konventionen.

På denne baggrund findes der ikke at være noget til hinder for, at man fra dansk side fortolker konventionen således, at den kun vedrører barnets forhold efter fødslen. Der er derfor ikke behov for at tage forbehold for artikel 6.

Artikel 7 bestemmer, at alle børn har ret til at få et navn, opnå et statsborgerskab og blive registreret umiddelbart efter fødslen.

Det har været overvejet, hvorvidt kravet om retten til at opnå et statsborgerskab er opfyldt i dansk ret.

Efter Indfødsretsloven erhverves dansk statsborgerskab ved fødslen, hvis barnet er født i ægteskab og mindst en af forældrene er dansk, eller - for så vidt angår børn født udenfor ægteskab - hvis moderen er dansk. Endvidere anses hittebørn, der er fundet her i riget, for at have dansk statsborgerskab.

I relation til konventionens artikel 7 kan der stilles spørgsmål om retsstillingen i tilfælde, hvor barnet er født i Danmark af statsløse forældre. Sådanne børn kan få dansk statsborgerskab ved naturalisation, dvs. ved optagelse i et forslag til lov om indfødsret, der vedtages af Folketinget. De pågældende har dog intet egentligt retskrav på naturalisation, idet det i hvert enkelt tilfælde afhænger af Folketingets skøn, om der meddeles naturalisation.

I praksis er der dog faste retningslinier for, hvornår naturalisation bør meddeles, jfr. Indenrigsministeriets cirkulære nr. 17 af 2. februar 1990. Efter ratifikation af konventionen bør der formentlig indføres en bestemmelse i cirkulæret om Danmarks forpligtelser i medfør af konventionen.

Da der er praksis for at meddele naturalisation til de ansøgere, der opfylder cirkulærets bestemmelser,